

Индикативна техническа спецификация

за

провеждане на пазарни консултации във връзка с финансов инструмент „Фонд Иновации в предприятията“, финансиран със средства по Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021-2027

Ограничение на отговорността

Настоящият документ (Документът) е изготвен единствено с информационна цел. Той представя накратко най-основните индикативни характеристики на *Финансов инструмент* Фонд „Иновации в предприятията“ (Финансов инструмент, ФИ), финансиран по Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021-2027 (ПКИП, Програмата) и може да бъде обект на съществени промени и допълнения. Документът е изготвен с оглед на провеждането на пазарни консултации за *Финансовия инструмент*. Окончателното съдържание на настоящия документ подлежи на преразглеждане и одобрение от „Фонд мениджър на финансовите инструменти в България“ (ФМФИБ) и съответният управляващ орган.

Нищо в настоящия Документ не следва да се приема като оферта или препоръка към което и да е лице за вземане или не на каквито и да е решения (включително свързани с инвестиции), както и за предприемане или не на каквито и да е действия.

Въведение

Настоящият документ включва примерни условия за ФИ и очертава най-основните примерни условия, които да послужат за основа на обсъждане с участниците на пазара по време на пазарните консултации.

Обосновка на Финансовия инструмент

Финансовият инструмент ще се изпълнява по Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021-2027. ПКИП е структурирана в два приоритета, които допринасят за постигането на интелигентен и устойчив растеж на българската икономика, както и осъществяването на индустриална и цифрова трансформация и кръгова икономика.

Настоящият финансов инструмент се финансира от Приоритет 1 „Иновации и растеж“, Специфична цел (i) „Развитие и засилване на капацитета за научни изследвания и иновации и на въвеждането на модерни технологии“ на Програмата, която се отнася пряко към постигането на интелигентен растеж, и развитието на икономиката чрез насърчаване създаването, и използването на иновации от страна на предприятията.

Целевата политика за подобряване на достъпа до финансиране като основен фактор за изграждането и развитието на иновационната екосистема по Специфична цел (i) се основава на изоставането на българските МСП в сравнение с европейските по отношение на внедряването на иновации в процесите, маркетинга и организационната структура, независимо дали става въпрос за вътрешнофирмени иновации или иновации в сътрудничество с други предприятия. В тази връзка подкрепата за тях ще бъде ориентирана чрез финансови инструменти, като очакваният принос от тях ще бъде основно в следните направления:

- стимулиране на предприемаческата активност за създаване на предприятия базирани на иновациите, които разработват продукти с висока добавена стойност, както и
- увеличаване на иновационния потенциал и създаване на устойчива екосистема за подкрепа на МСП с висок иновационен потенциал;
- подобряване на вътрешно-иновационния капацитет на предприятията;
- подобряване на достъпа до знания и технологии и развитие на иновационна екосистема в по-слабо развитите региони;
- подобряване на нивото навлизане на иновациите и ускорен преход към икономика на знанията.

Въз основа на горното, по Специфична цел (i) на ПКИП е предвиден финансов инструмент за дялови и/или квази-дялови инвестиции с цел предоставяне на подкрепа за създаване на нови и развитие на иновативни предприятия, приоритетно с основна дейност във високотехнологичните или средно-високо технологичните сектори на преработващата промишленост и интензивните на знание услуги, подкрепа за осигуряване на достъп до НИРД и иновации (включително чрез привличане на чуждестранни

изследователи), както и вътрешното им внедряване в предприятията с цел увеличаване на броя на реализираните на пазара т.нар. „in-house“ иновации.

Роля на ФМФИБ

За да разреши проблема с установеното неефективно функциониране на пазара и неоптималните инвестиционни ситуации, УО на ПКИП определи ФМФИБ за мениджър на Холдингъв фонд, по силата на споразумение за финансиране, подписано между двете страни. В съответствие със споразумението, ФМФИБ управлява средства на ПКИП, които да бъдат инвестирани под формата на финансови инструменти от името на Програмата. В тази връзка, отговорностите на ФМФИБ включват:

- Определяне, оценка и подбор на Финансови посредници за прилагането на Финансовия инструмент, което се изразява в:
 - Анализ и подготовка на техническа спецификация на финансовия инструмент;
 - Провеждане на консултации с участниците на пазара и оценка на пазарната среда;
 - Подготовка и провеждане на процедура за избор на Фонд мениджър;
- Водене на преговори, сключване и, при необходимост, изменения в договореностите с Фонд мениджъра;
- Управление и мониторинг; и
- Управление на риска, оперативно и финансово отчитане.

Процедурата за избор, посредством която ФМФИБ ще определи Фонд мениджъра и текущото изпълнение, се провежда по открит, прозрачен, пропорционален и недискриминационен начин в съответствие с приложимото право и разпоредби и при спазване на изискванията на Закона за обществените поръчки.

Индикативни условия на Финансовия инструмент

Цели на Финансовия инструмент	<p>Целта на ФИ е да насърчи създаването и използването на иновации¹ от страна на предприятията, с фокус върху тези в ранна фаза, чрез дялови и квази-дялови инвестиции.</p> <p><i>Иновация</i> се определя като „Внедряване на нов или усъвършенстван в значителна степен продукт (стока или услуга), или процес, нов маркетингов метод, или нов организационен метод в търговските практики, организацията на работното място или външните отношения.“</p> <p>(Създаването на тези иновации е извън сътрудничеството с научно-развойни организации, което се подкрепя по ПНИИДИТ 2021-2027 г., като двата вида подкрепа взаимно се допълват по отношение на идентифицираните нужди).</p>
Индикативен ангажиран ресурс на ФМФИБ	Максималният ангажиран ресурс на ФМФИБ в рамките на Финансовия инструмент ще възлиза на общо приблизително 32,17 млн. евро, включително такса за управление за Фонд мениджъра.
Правна структура и дизайн на ФИ	<p>Фондът ще бъде учреден в съответствие с инвестиционната стратегия, предложена от избрания изпълнител в рамките на обществената поръчка, както и приложимото законодателство.</p> <p>След обсъждане с участниците на пазара и анализ на актуалната пазарна среда по време на пазарните консултации, могат да бъдат учредени алтернативен инвестиционен фонд от затворен тип по смисъла на Директива 2011/61/ЕС и съответното национално законодателство, което я въвежда в зависимост от избраната от Фонд мениджъра юрисдикция.</p> <p>Структурата ще бъде съобразена с преобладаващата пазарна практика и професионални стандарти, като ще се състои най-малко от Съдружник с неограничена отговорност (Фонд мениджър), както и съдружници с ограничена отговорност (инвеститори).</p>
Допустими инструменти	Дялови и/или квази-дялови инструменти.
Размер на индивидуалните	<ul style="list-style-type: none">▪ Среден размер на инвестициите – 700 хил. евро - публичен ресурс Минималният размер на индивидуалните инвестиции ще бъде определен в Документацията за избор на финансов посредник по финансовия инструмент,

¹ Съгласно определението в Oslo Manual 4th edition© OECD/European Communities 2018 https://read.oecd-ilibrary.org/science-and-technology/oslo-manual-2018_9789264304604-en#page83, където *Иновация* се определя като „Внедряване на нов или усъвършенстван в значителна степен продукт (стока или услуга), или процес, нов маркетингов метод, или нов организационен метод в търговските практики, организацията на работното място или външните отношения.“ ¹ Съгласно същото определение, Иновациите могат да се класифицират като: а) „иновация на продукт“ - внедряване на стока или услуга, която е нова или усъвършенствана в значителна степен по отношение на своите характеристики или предназначение. Това включва значителни подобрения в техническите спецификации, компоненти и материал, включен софтуер, леснота на ползване или други функционални характеристики; б) „иновация на процеси“ - внедряване на нов или усъвършенстван в значителна степен метод на производство или доставка. Това включва съществени промени в техниките, оборудването и/или софтуера; в) „иновация в маркетинга“ - прилагането на нов маркетингов метод, свързан със значителни промени в дизайна или опаковката на продукт, позиционирането на продукт, лансирането на продукт или неговото ценообразуване; д) „организационна иновация“ - внедряване на нов организационен метод в търговската практика на предприятието, организацията на работното място или външните отношения.

инвестиции (Tickets)	като ще бъдат взети предвид състоянието на пазара и идентифицираните нужди на предприемаческата среда, както и обратната връзка от проведените пазарни консултации. <u>Максималният размер е 1 млн. евро публичен ресурс.</u>
Териториално разпределение на средствата	<p>Средствата за финансовия инструмент, ще бъдат разпределени както следва:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Региони в преход*: ~ 17,7 млн. евро;▪ По-слабо развити региони**:~ 14,5 млн. евро. <p>Предоставеното финансиране ще бъде отнесено към съответния регион на базата на местоположение на подпомогнатите дейности или инвестиции. По-детайлни изисквания ще бъдат определени след провеждане на пазарните консултации.</p> <p>*Югозападен регион **Всички останали (Северозападен, Северен централен, Североизточен, Югоизточен, Южен централен).</p>
Валута на фонда	Капиталът на Фонда може да бъде в евро или в лева.
Срок на Фонда	10+1+1 години
Инвестиционен период	<p>От датата на Първо затваряне на Фонда до по-ранната от двете дати:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ 31 декември 2029 г.;▪ Изтичане на 5 години от началото на инвестиционния период на Фонда.
Режими на държавна помощ	<p>Подкрепата чрез финансовия инструмент трябва да бъде съобразена с приложимите правила за държавни помощи. В тази връзка към момента са идентифицирани следните възможности:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Регламент de minimis², т.е. при инвестиции, вкл. последващи, заедно с другите получени минимални помощи, не повече от 300,000 евро за период от три години преди датата на предоставянето ѝ;▪ Общ режим за групово освобождаване (ОРГО³), при който финансовите инструменти следва да отговарят на изискванията на чл. 21 („Помощи за рисковото финансиране“) или чл. 22 („Помощи за стартиращи предприятия“);▪ Режим на „непомощ“, когато подкрепата се предоставя при пазарни условия.
Ангажимент на Фонд мениджъра	Фонд мениджърът следва да поеме финансов ангажимент в размер на не по-малко от 1 % и не повече от 7 % от общия ангажиран ресурс във Фонда.
Допустими инвестиции	<p>Допустими инвестиции са следните:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Инвестиции в създаването на нови и развитие на иновативни предприятия на ранен етап от своето развитие;

² В началото на текущия програмен период Европейската Комисия преразглежда правилата за минимални и държавни помощи. Очаква се през 2023 година да бъдат приети промени в Регламент de minimis, както и в други насоки и правила. ФМФИБ ще съобщи финансовите инструменти с промените, когато те бъдат приети.

Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis (OJ L 352, 24.12.2013, p. 1–8)

³ Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 година за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора (OJ L 187, 26.6.2014, p. 1)

- Инвестиции, които не са физически завършени или изцяло осъществени към датата на решението за инвестиция;
- Инвестиции, при които общият размер на инвестицията не надвишава 1 млн. евро публичен ресурс.
- Инвестиции за заместващ капитал, до 25% от всеки инвестиционен кръг в допустимите предприятия, само от частния ресурс, като същият ще бъде определен във финалната Техническа спецификация;
- Инвестиции отговарящи на правилата и ограниченията на ОРГО, в случай че се прилага режим на ДП по ОРГО.

Целеви крайни получатели	МСП, малки предприятия със средна капитализация (small mid-caps) ⁴ , средни предприятия със средна капитализация (mid-caps) ⁵ .
Диверсификация на портфейла	<p>Изискване относно избягване на висока концентрация на портфейла е възможно да бъде дефинирано след провеждане на пазарни консултации.</p> <p>Фонд мениджърът следва да осигури подходяща политика на диверсификация на риска, целяща постигане на икономическа жизнеспособност и ефективен мащаб по отношения на размера и териториалния обхват на съответния портфейл от инвестиции.</p>
Последващи инвестиции след Инвестиционния период	Не се предвижда предоставяне на възможност за последващи инвестиции от Фонда след инвестиционния период, освен с решение на Общото събрание на акционерите във Фонда.
Такса за управление	<p>Таксата за управление се базира изцяло на постигнатите резултати и за целия живот на Фонда ще се оформи като процент от инвестираните средства в крайни получатели. Максимално допустимият размер такса за управление се определя в споразумението за финансиране и отразява резултата от проведената тръжна процедура.</p> <p>Структурата на Таксата за управление цели да стимулира инвестициите в предприятия от по-слабо развити региони, както и постигането на индикаторите за изпълнение на финансовия инструмент.</p> <p>Такса за управление след Инвестиционния период може да бъде платена само при наличие на върнати средства във връзка с осъществени изходи от инвестиции (които не са били реинвестирани).</p> <p>В резултат от проведените пазарни консултации ФМФИБ ще прецени относно размер на таван на максималния размер на допустимата такса за управление (съгласно разпоредбите на чл. 68, пар. 4 от Регламента за общо приложимите разпоредби.</p>

⁴ съгласно определението в член 2, точка 7 от Регламент (ЕС) 2015/1017 на Европейския парламент и на Съвета „дружества със средна пазарна капитализация (Mid-Caps)“ са предприятия, които имат до 3 000 служители, които не са МСП, нито са малки дружества със средна пазарна капитализация, като са взети предвид всички отношения на партньорство и свързаност с други предприятия по смисъла на чл. 4 от ЗМСП.

⁵ Съгласно чл. 2, пар. 103, „д“ от Регламент (ЕС) № 651/2014 „малки дружества със средна капитализация (Small Mid-Caps)“ са предприятия, които по показатели не са МСП, и средносписъчният брой на персонала им е до 499 служители, и чийто годишен оборот не надвишава 100 милиона евро или чийто годишен баланс не надвишава 86 милиона евро, като са взети предвид всички отношения на партньорство и свързаност с други предприятия по смисъла на чл. 4 от ЗМСП

Каскада за разпределение на приходите	<p>Стандартна каскада за разпределение, при която след възстановяване на 100% от средствата на инвеститорите, се преминава към плащане на минималната норма на възвръщаемост (hurdle rate) и отсрочено възнаграждение (carried interest), ако е приложимо.</p> <p>Обследва се и възможността за разпределянето на приходите за всяка инвестиция (deal-by-deal), при която разпределянето на отсрочено възнаграждение се извършва на ниво отделна инвестиция (т.е. Фонд мениджърът ще получи отсрочено възнаграждение от 20% от реализираната печалба за всеки положителен изход, независимо дали инвеститорите вече са получили всички инвестирани до момента средства във Фонда).</p>
Минимална норма на възвръщаемост (hurdle rate)	<p>Положителен размер до 7% годишно, на база предложението на Фонд мениджъра в зависимост от насочеността на фонда по отношение на етапа на развитие на подкрепените компании.</p>
Подход за привличане на частни средства	<p>Подходът за привличане на частни средства, с оглед осигуряването на минимално изисквания ефект на лоста (leverage effect) към средствата на ФМФИБ, ще бъде уточнен в следствие на извършените пазарни консултации. ФМФИБ обмисля да предостави възможност за привличане на средства по следните начини:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ На ниво Фонд;▪ Чрез схема за ко-инвестиции на ниво Краен получател;▪ Комбинация между двете. <p>В рамките на процеса на избор на Фонд мениджър, ФМФИБ ще поощри осигуряването на частни средства на ниво Фонд.</p>
Средства на Независими частни инвеститори	<p>Работната хипотеза за привличане на Независими частни инвеститори е възможността за прилагане на принципа pari passu..</p> <p>Привличането на Независими частни инвеститори е възможно да се осъществи на ниво Фонд и на ко-инвестиционен принцип на ниво сделка. По-детайлни изисквания в тази област евентуално ще бъдат допълнени след провеждане на пазарни консултации.</p> <p>При инвестиции в крайни получатели в най-ранните етапи на развитие се предвижда прилагане на регламент de minimis. За инвестиции в по-напреднали инвестиции, се предвижда прилагане на режим на „непомощ“, необходимост от привличане на 30% частен капитал на ниво Краен получател. Цялостно се предвижда привличане на минимум 10% частен капитал на ниво Фонд при прилагане на съответния режим на държавна помощ.</p>
Заместващ капитал	<p>Заместващ капитал, в размер на не повече от 25 % (двадесет и пет на сто) от средствата, предоставени на Крайния получател във връзка с конкретен етап (кръг) на финансиране (round of financing), но не повече от размера на частното финансиране в него.</p>

	При съгласие от страна на Консултативния съвет, заместващият капитал може да бъде увеличен.
Техническа подкрепа	Не се предвижда заделяне на средства за техническа подкрепа в полза на крайните получатели.
Размер на Фонда и Затваряния на Фонда	<p>Размерът на Фонда ще зависи от предлаганите условия и инвестиционната стратегия на Фонд мениджъра и ще се състои от съвкупния ангажиран ресурс на Фонд мениджъра и ресурса набран от инвеститорите в него.</p> <p>Целевият размер на Фонда и минималният размер на Първото затваряне ще бъдат определени след обсъждане с участниците на пазара по време на Пазарните консултации.</p> <p>Предвижда се възможност набирането на инвестиционния капитал да се извършва на етапи (Затваряния на Фонда) при конкретна времева рамка, дефинирана в Оперативното споразумение.</p>
Корпоративно управление на Фонда/ Фондовете	<p>Структурата на корпоративното управление на Фонда/Фондовете ще включва минимум:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Стандартни органи на управление в зависимост от правната форма;▪ Инвестиционен Комитет;▪ Консултативен Съвет.
Клаузи за защита на инвеститорите	Стандартни клаузи за защита на инвеститорите съгласно Насоките на Invest Europe.
Области на инвестиране и показатели	<p>сектори на инвестиране обхваща на Иновационната стратегия за интелигентна специализация 2021-2027.</p> <p>Ключовите показатели за изпълнение по отношение на броя подкрепени Крайни получатели, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Общ брой подкрепени Крайни получатели: 40 броя (от които най-малко 50% в по-слабо развити региони);▪ Брой подкрепени новосъздадени предприятия: 20 броя* (от които най-малко 50% в по-слабо развити региони) <p>*част от общия брой подкрепени Крайни получатели</p>
Отчетност	<p>Изискванията по отношение на отчетността ще бъдат съобразени с Насоките на Invest Europe, със спецификите на Финансовия инструмент и приложимите регламенти на ЕС, включително правилата за държавните помощи, което ще бъде изрично посочено в Оперативното споразумение.</p> <p>Отчетността ще бъде извършвана на тримесечна и на годишна база по предварително зададени форми. Всички финансови отчети на Фонда ще бъдат изготвяни в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане.</p> <p>Индикативни отчетни форми могат да бъдат разгледани онлайн ТУК.</p>
Одит	Фонд мениджърът следва да осигури, че Фонда съхранява всички подкрепящи документи, необходими за осигуряването на адекватна одитна следа.

Дружеството ще предоставя достъп до своите помещения и до своята документация, свързана с Фонда и ще подлежи на редовен мониторинг, контрол и одит от: ФМФИБ, Европейската сметна палата, Европейската комисия, Европейската служба за борба с измамите, ОСЕС, УО на ПКИП, както и други органи със съответните правомощия до нивото на предприятията, в които Фондът инвестира.

В зависимост от прилагания режим на държавни помощи, Фонд мениджърът съхранява документи, необходими, за да се установи спазването на всички условия, предвидени в съответния европейски регламент.

Публичност и прозрачност

Фонд мениджърът следва да осигури спазването от страна на Фонда и Крайните получатели, на приложимото право на ЕС и националното законодателство по отношение на публичността, информацията и комуникацията, насочени към обществеността, включително съгласно предвиденото в Приложение IX към Регламент (ЕС) 2021/1060, както и отговорностите свързани с прозрачност на изпълнението и комуникацията съгласно член 50 от Регламент (ЕС) 2021/1060.

Конфликти на интереси

Фондът ще встъпва във всички транзакции въз основа на принципа на сделката между несвързани лица.

За Инвестиционния период Фонд мениджърът и Ключовите лица, респективно Членовете на инвестиционния екип, нямат право да управляват или да работят в друг инвестиционен фонд със сходна инвестиционна стратегия и инвестиращ в сходни инструменти, който се намира в период на инвестиране, включително в който е инвестиран директно или индиректно ресурс, предоставен от ФМФИБ или от УО на ПКИП и този Фонд се намира в период на инвестиране.

Фонд мениджърът представя на Консултативния комитет всички случаи, които биха могли да създадат възможност за възникване на действителни или потенциални конфликти на интереси. Консултативния комитет указва на Фонд мениджъра подхода за тяхното разрешаване.
